

Eerste lezing: Zacharia 14, 4 - 9
Evangelie: Lucas 21, 25 - 34
Datum: 1 december 2024
Overweging door: Leonie van Straaten

Opgericht leven tussen einde en nieuw begin!

Als we naar onze lichaamshouding kijken, is er een groot verschil tussen een gebogen rug en een rechte rug. Misschien is het al te voelen zoals u nu zit: met een gebogen rug gaat de blik naar beneden, met een rechte rug gaat de blik naar voren en komt de adem vrij. De hele borstkas kan geopend worden, er ontstaat ruimte. Vandaag worden we uitgenodigd én uitgedaagd om opgericht te leven. Dat is spannend in de context van de lezingen: die plaatsen ons tussen einde en nieuw begin.

De beelden die Lucas opneemt kunnen we één op één op onze actualiteit leggen en dat kan ons doen verlangen naar een einde. Een einde aan alle oorlogen, aan onbarmhartigheid, aan de zucht naar wraak en vergelding, aan alles wat leven frustreert. Ja, aan al het dodende in ons en om ons heen... Dit verlangen naar een einde is begrijpelijk, maar heeft ook iets dreigends: de actualiteit is zwaar en maakt somber. Dat is helaas van alle tijden. Zowel Zacharias als Jezus bieden in de realiteit van hun dagen perspectief: de Enige zál koning zijn, de macht van de liefde zál overwinnen. En meteen na de tekst die we vandaag horen, staat in Lucas geschreven dat alles zal verdwijnen, maar dat Gods woorden nooit verdwijnen. Dat is een boodschap vol hoop.

Deze Advent hebben we iedere zondag een getuige, die ons voorgaat op de weg van hoop. Vandaag is majoor Bosshard onze getuige en ik leg enkele citaten van haar naast de lezingen vandaag: wat zegt zij ons over opgericht leven tussen einde en nieuw begin?

1^e Citaat: 'De God die mij liefheeft, heeft ook u lief.' Dit is de boodschap van iedere heilsoldaat en deze boodschap raakt majoor Bosshard zo, dat ze in 1933 – ze is dan 20 jaar – lid wordt van het Leger des Heils. De God die mij liefheeft, heeft ook u lief: zo profeteert Zacharia, zo leefde Jezus. Ze maken volstrekt geen verschil tussen mensen, want de blijde boodschap dat wij worden bemind is voor iedereen. De Enige zál koning zijn: de macht van de liefde zál overwinnen!

2^e Citaat: 'Ik ben in dienst van God om mensen te dienen. Niet mij, maar Hem komt alle eer toe.' Majoor Bosshard bleef zichzelf, ondanks alle eer en naamsbekendheid. Tot op hoog niveau werd zij bewonderd: koningin Beatrix ging een eer een avond met haar op stap, vermomd met pruik en dikke bril. Samen deelden zij het blad 'De Strijdkreet' uit op de Wallen in Amsterdam. Het werd toch ontdekt door een oplettende journalist. Maar majoor Bosshard bleef onverstoord: het ging niet om haarzelf, haar werk was een dienst aan de mensen. Zij zag de tekenen van angst en armoede en geloofde dat er voor ieder mens een nieuw begin mogelijk was. Dat is opgericht leven met de focus op de ander, op

de toekomst voor die ander en zo gezien dus een focus ook op de toekomst van de Enige – zoals Zacharias en Jezus hun focus daar op gericht hadden.

3^e Citaat: ‘Dit werk heeft in ons allen, die mee uitgaan, iets nieuws doen geboren worden. Een liefde voor het verlorene gewekt.’ Zij spreekt hier over het ‘Goodwillwerk’ dat zij initieerde op de Wallen. Daar was ze jarenlang beschikbaar voor de prostituees. Niet om de prostitutie te bestrijden, maar zoals zij zelf in een interview zegt: ‘Ik probeer deze vrouwen de helpende hand zó vaak toe te steken dat ze op het ogenblik dat ze hem grijpen willen, hem ook kúnnen grijpen. Deze meisjes en vrouwen accepteren wij zoals ze zijn, in hun situatie. Ik had er in wezen óók kunnen zitten.’ Zij was in alles dienstbaar, aanwezig, beschikbaar. Een levenshouding die opviel en velen inspireerde. Zij deed wat wij op onze wijze proberen te doen: zij maakte christelijk leven concreet en droeg de vreugde van het Evangelie uit. Haar levenshouding brengt me ten slotte terug bij het beeld van de vijgenboom uit het Evangelie.

De vijgenboom is in Bijbelse context een belangrijke boom. Het is de plaats van gebed en meditatie. Dat is de plaats waar we moeten zijn, waar de hoop levend blijft. Zoals de gevangencellen waar op dit moment in Arnhem Marjan met honderden anderen brieven schrijft aan gevangenen. Amnesty International zorgt ervoor dat deze plaats vol wanhoop en verdriet vandaag een plaats van hoop wordt voor degenen aan wie de brieven geadresseerd zijn.

De vijgenboom is een beeld dat ons verlangen wekt. De vruchten zullen zoet en smakelijk zijn. Het kan het verlangen zijn naar nieuw leven, een nieuw begin – vrede zál komen. De weg naar dit nieuwe begin is stug, iedere stap kan zwaar zijn. Maar het beeld van de vijgenboom leert ons dat we onze tijd mogen nemen, onze krachten steeds opnieuw verzamelen. Want de vijgenboom komt langzaam tot bloei en het kost veel tijd tot de vruchten rijp zijn. Iedere stap die we in die tijd zetten brengt ons dichterbij dat nieuwe begin. Iedere stap doet ertoe, dat zien we ook in het labyrint dat tijdens de Advent in ons midden ligt. Iedere stap, iedere dag wordt bijgelicht met een nieuw lichtje. Wij worden bijgelicht, als we onderweg zijn naar het nieuwe begin.

In deze eerste week van de Advent kunnen we iedere dag een keer inzakken, met een kromme rug. En dan onze rug rechten, ons oprichten. Als een oefening die onze blik richt op de toekomst, om te zien wie of wat er op ons toekomt.